

ISTORIJOS BRANDOS EGZAMINO REIKALAVIMAI

1. Istorijos brandos egzamino (toliau – egzaminas) reikalavimai mokinių žinių ir supratimo, taikymo ir problemų sprendimo gebėjimams priklauso nuo pasiekimų, įgytų mokantis istorijos pagal bendrojo ar išplėstinio kurso programas.

2. Egzamino reikalavimai pateikiami šio priedo 1 lentelėje, kurioje pagal lygius nurodomi gebėjimai, reikalingi norint sėkmingai išlaikyti egzaminą. Lentelės minimalių reikalavimų stulpelyje pateikiami minimalūs reikalavimai žinioms ir gebėjimams, reikalingi tik išlaikyti brandos egzaminą. Reikalavimai mokiniams, kurie mokėsi pagal bendrojo kurso programą, apima ir minimalius reikalavimus išlaikyti egzaminą. Reikalavimai mokiniams, kurie mokėsi pagal išplėstinio kurso programą, apima reikalavimus mokiniams, kurie mokėsi pagal bendrojo kurso programą. Todėl lentelės išplėstinio kurso stulpelyje įrašyta žinios ir gebėjimai, viršijantys atitinkamos temos bendrojo kurso žinias ir gebėjimus

1 lentelė. Egzamino reikalavimai

MINIMALŪS REIKALAVIMAI	REIKALAVIMAI PAGAL BENDROJO KURSO PROGRAMĄ	REIKALAVIMAI PAGAL IŠPLĖSTINIO KURSO PROGRAMĄ
1.1. Atpažinti svarbiausias istorijos sąvokas pagal apibūdinimus.	1.1. Apibrėžti ir korektiškai vartoti svarbiausias istorijos sąvokas .	
2. Apibūdinant istorinę raidą: 2.1. nusakyti įvykio, reiškinių vietą, laiką; 2.2. atpažinti įvykį, reiškinį, procesą, laikotarpį iš jam būdingų požymių; 2.3. pateikti pavyzdžių apie nagrinėjamą įvykį, reiškinį, procesą, laikotarpį; 2.4. nusakyti esminius istorinio įvykio, reiškinių, proceso, laikotarpio bruožus.	2. Apibūdinant istorinę raidą: 2.1. palyginti įvykius, reiškinius, nurodyti jų panašumus ir skirtumus; 2.2. išskaidyti informaciją apie praeitį į atskiras sudėtinės dalis, smulkiai, išsamiai nagrinėti; 2.3. remiantis tam tikrais požymiais, įvykius, reiškinius, procesus jungti į grupes, vieningą visumą, nustatyti tarpusavio ryšius; 2.4. remiantis informacijos analize, pateikti atsakymą, patvirtinti faktais; 2.5. remiantis pateikta informacija, atskirti priežastis, eigą, rezultatus.	2. Apibūdinant istorinę raidą: 2.1. padaryti išvadą apie praeities reiškinius ir procesus iš atskirų atvejų, faktų; 2.2. pateikti įrodymą, kuris patvirtintų pateiktą atsakymą ar išvadą; 2.3. pateikti argumentuotą nuomonę apie reiškinų priežastis, pasekmes, nustatyti jų reikšmę.
3.1. Įvardyti žymiausias praeities asmenybes ir vienu dviem sakiniais nusakyti jų pagrindinius darbus.	3.1. Įvardyti pagrindinius istorinės asmenybės gyvenimo ir veiklos bruožus. 3.2. Palyginti tarpusavyje įvairių istorinių asmenybių nuopelnus.	3.1. Įvardyti priežastis ir sąlygas, leidusias išgarsėti istorinei asmenybei. 3.2. Vertinu istorinės asmenybės nuveiktus darbus jo gyvenamojo laiko ir dabarties kontekste.

<p>4.1. Nurodyti svarbiausius nagrinėtus Lietuvos ir Europos (pasaulio) istorijos laikotarpius, pvz., viduriniai amžiai, naujieji amžiai, naujausieji laikai, Renesansas, Apšvieta.</p> <p>4.2. Atpažinti svarbius praeities įvykius ar reiškinius kaip konkrečios epochos atspindžius (pvz. Holokaustą kaip Antrojo pasaulinio karo ir pan.).</p>	<p>4.1. Nurodyti svarbiausius Lietuvos ir Europos (pasaulio) istorijos laikotarpius ir paaiškinti jų ribas.</p> <p>4.2. Susieti svarbius praeities įvykius ar reiškinius su konkrečia epocha / laikotarpiu (pvz., Holokaustą kaip Antrojo pasaulinio karo ir pan.).</p> <p>4.3. Susieti svarbiausius įvykius ir reiškinius Lietuvos ir Europos (pasaulio) istorijoje ir įrodyti jų tarpusavio ryšius.</p> <p>4.4. Paaiškinti vienos ar kitos epochos visuomenės palikimo poveikį vėlesnės visuomenės raidai.</p>	<p>4.1. Pagrįsti, kodėl vienas ar kitas istorijos įvykis, reiškinys yra laikomas istorijos laikotarpio skiriamąja riba (pvz., Vakarų Romos imperijos subyrėjimas – viduramžių pradžia ir pan.).</p> <p>4.2. Pagrįsti svarbius praeities įvykius ar reiškinius kaip konkrečios epochos atspindžius (pvz., Holokaustą kaip Antrojo pasaulinio karo ir pan.).</p> <p>4.3. Vertinti vienos ar kitos epochos visuomenės palikimo poveikį vėlesnės visuomenės raidai.</p>
<p>4.4. Atpažinti nagrinėjamus objektus istorijos žemėlapyje.</p> <p>4.5. Nustatyti to paties reiškinio, proceso pokyčius laike, vaizduojamus viename istorijos žemėlapyje.</p> <p>5.1. Rasti istorijos rašytiniame ar vaizdiniame šaltinyje, istoriniame tekste tiesiogiai pranešamą istorijos informaciją.</p> <p>5.2. Atpažinti skirtingus to paties įvykio, reiškinio bei proceso aprašymus istorinės informacijos šaltinyje.</p>	<p>4.5. Nagrinėti istorijos žemėlapiu teikiamą tiesioginę ir netiesioginę informaciją.</p> <p>4.6. Nustatyti to paties reiškinio, proceso pokyčius laike skirtingų laikotarpių istorijos žemėlapiuose.</p> <p>5.1. Rasti istorijos rašytiniame ar vaizdiniame šaltinyje, istoriniame tekste netiesiogiai pranešamą istorijos informaciją.</p> <p>5.2. Palyginti reikalingą istorijos informaciją keliuose istorijos rašytiniuose ar vaizdiniuose šaltiniuose.</p> <p>5.3. Paaiškinti skirtingus to paties įvykio, reiškinio bei proceso aprašymus istorinės informacijos šaltinyje.</p> <p>5.4. Vertinti istorinio šaltinio tinkamumą atsakant į klausimus apie praeitį.</p> <p>5.5. Rasti šališkumą istorijos šaltiniuose ir tekstuose.</p> <p>5.6. Paaiškinti istorijos šaltinio ir teksto teikiamos informacijos priklausomybę nuo autoriaus pažiūrų, įsitikinimų.</p>	<p>4.4. Pagal istorijos žemėlapi paaiškinti įvykių priežastis ir pasekmes, aplinkos sąlygų poveikį visuomenės raidai.</p> <p>4.5. Įvertinti istorijos žemėlapi kaip žinių apie visuomenės raidą praeityje šaltinį.</p> <p>5.1. Vertinti informaciją, gautą iš įvairių informacijos šaltinių (pirminių istorijos šaltinių, istorikų tekstų).</p> <p>5.2. Vertinti istorinio šaltinio tinkamumą atsakant į klausimus apie praeitį.</p> <p>5.3. Įrodyti šališkumą istorijos šaltiniuose ir tekstuose.</p> <p>5.4. Pagrįsti istorijos šaltinio ir istorijos teksto teikiamos informacijos priklausomybę nuo autoriaus pažiūrų, įsitikinimų.</p>
<p>6.1. Trumpai atsakyti į klausimus apie svarbiausius nagrinėjamus istorijos įvykius, reiškinius ir procesus.</p>	<p>6.1. Trumpu atsakymu / keliais sakiniais apibendrinti savo turimą ir šaltiniuose surastą informaciją apie visuomenės raidą praeityje.</p>	<p>6.1. Pagal savo turimą ir šaltiniuose surastą informaciją sukurti trumpą pasakojimą apie visuomenės raidą praeityje.</p>

3. Egzamino užduočių tematika suskirstyta į 7 dalis:

3.1. Europa ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės (LDK) visuomenės formavimasis (iki XV a. pab.).

3.2. Europos ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės visuomenės kaita XVI–XVII a. vid.

3.3. Apšvietos Europoje laikai ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės visuomenės gyvenimo pokyčiai.

3.4. Lietuvos visuomenė Europos ir pasaulio pokyčių XIX–XX a. pr. aplinkoje.

3.5. Visuomenė tarpukario ir Antrojo pasaulinio karo epochoje (1919–1945 m.).

3.6. Visuomenė Šaltojo karo ir komunizmo žlugimo Europoje laikais.

3.7. Šiuolaikinės visuomenės gyvenimas ir Lietuvos visuomenės kaita nepriklausomoje valstybėje.

4. Šio priedo 2 lentelėje pateikiama istorijos tematika, kurios pagrindu yra rengiamos egzamino užduotys. Minimalios ir bendrojo kurso programos žinios yra pakartotos aukštesnio lygio programos reikalavimų skiltyje. Mokiniai turėtų žinoti lentelėje nurodytas datas, suvokti įvardytų istorinių asmenybių vaidmenį. Jei prie programoje minimo įvykio nėra nurodyta konkreti data, mokinys turėtų žinoti amžių, istorinę epochą, suvokti įvykių chronologinę seką. Jei programoje istorinė asmenybė nenurodoma, tai egzamine nebus užduočių, reikalaujančių žinoti istorinio asmens veiklos faktus. Asmenybės įvardijimas reiškia tik programoje (2 lentelėje) minimų jos veiksmų ar nuopelnų tam tikroje srityje, o ne visos biografijos žinojimą. Tačiau užduotyse pateikiamuose šaltiniuose gali būti minimos datos ir istorinės asmenybės, iš kurių mokiniai galėtų atpažinti epochą ar aprašomus įvykius.

2 lentelė. Egzamino užduočių tematika

MINIMALIOS ŽINIOS, REIKALINGOS IŠLAIKYTI EGZAMINĄ	REIKALAVIMAI ŽINIOMS PAGAL BENDROJO KURSO PROGRAMĄ	REIKALAVIMAI ŽINIOMS PAGAL IŠPLĖSTINIO KURSO PROGRAMĄ
1. EUROPA IR LIETUVOS DIDŽIOSIOS KUNIGAIKŠTYSTĖS VISUOMENĖS FORMAVIMASIS (IKI XV A. PAB.)		
	1.1. Krikščionybės plitimas Europoje viduramžiais: frankų (V a.), slavų (Kijevo Rusia, Lenkija – X a.) christianizacija. Krikščionybės skilimo XI a. į Vakarų ir Rytų bažnyčias priežastys ir padariniai. Katalikų bažnyčios įtaka Europos politiniam ir socialiniam gyvenimui. Vienuolynų vaidmuo visuomenės gyvenime.	1.1. Krikščionybės plitimas Europoje viduramžiais: frankų (V a.), slavų (Kijevo Rusia, Lenkija – X a.) christianizacija. Krikščionybės skilimo XI a. į Vakarų ir Rytų bažnyčias priežastys ir padariniai. Katalikų bažnyčios įtaka Europos politiniam ir socialiniam gyvenimui. Vienuolynų vaidmuo visuomenės gyvenime.
	1.2. Kryžiaus žygių į Rytus (XI–XIII a.) vaidmuo Europos visuomenės kaitoje: baudžiavinių santykių irimas, Katalikų bažnyčios pozicijų stiprėjimas, netolerancijos apraiškos.	1.2. Kryžiaus žygių į Rytus (XI–XIII a.) vaidmuo Europos visuomenės kaitoje: baudžiavinių santykių irimas, Katalikų bažnyčios pozicijų stiprėjimas, netolerancijos apraiškos, pokyčiai kasdieniniame gyvenime.
	1.3. Feodalizmo pagrindiniai bruožai:	1.3. Feodalizmo pagrindiniai bruožai:

	viešpatavimo ir pavaldumo santykiai, hierarchija, ekonominė sistema.	viešpatavimo ir pavaldumo santykiai, hierarchija, ekonominė sistema.
	1.4. Vakarų Europos luominės visuomenės modelis. Luominės privilegijos (bajorija, dvasininkija) ir neprivilegijuoti sluoksniai (trečiasis luomas).	1.4. Vakarų Europos luominės visuomenės modelis. Luominės privilegijos (bajorija, dvasininkija) ir neprivilegijuoti sluoksniai (trečiasis luomas).
	1.5. Miestų savivalda (Magdeburgo teisė).	1.5. Miestų savivalda (Magdeburgo teisė).
		1.6. Vienuolynų vaidmuo visuomenės kultūriniam gyvenime. Viduramžių universitetų atsiradimas, studijų juose organizavimas.
		1.7. Romaninės ir gotikinės architektūros Vakarų Europoje bruožai, šių stilių skirtumai ir juos lėmusios priežastys.
1.8. Vokiečių riterių ordinų atsikraustymo į baltų žemes pasekmės. Mindaugo politika kuriant Lietuvos valstybę. Mindaugo krikšto ir karūnacijos 1253 m. reikšmė.	1.8. Vokiečių riterių ordinų atsikraustymo į baltų žemes priežastys ir pasekmės. Mindaugo vaidmuo kuriant Lietuvos valstybę. Mindaugo krikšto 1251 m. ir karūnacijos 1253 m. priežastys ir reikšmė.	1.8. Vokiečių riterių ordinų atsikraustymo į baltų žemes priežastys ir pasekmės. Mindaugo vaidmuo kuriant Lietuvos valstybę. Mindaugo krikšto 1251 m. ir karūnacijos 1253 m. priežastys ir reikšmė.
	1.9. Lietuvos krikšto problema XIV a.	1.9. Lietuvos krikšto problema XIV a.
1.10. Kovos su ordiniais (Saulės, Durbės, Žalgirio (1410 m.) mūšiai) ir valstybės teritorijos plėtimasis Gedimino, Algirdo, Kęstučio, Jogailos, Vytauto laikais.	1.10. Lietuvos visuomenės kaitos išorinės priežastys XIII–XV a.: kovos su ordiniais (1236 m. Saulės, 1260 m. Durbės, 1410 m. Žalgirio mūšiai); valstybės teritorijos plėtimasis; Gedimino, Algirdo, Kęstučio, Jogailos, Vytauto tarptautinė politika.	1.10. Lietuvos visuomenės kaitos išorinės priežastys XIII–XV a.: kovos su ordiniais (1236 m. Saulės, 1260 m. Durbės, 1410 m. Žalgirio mūšiai); valstybės teritorijos plėtimasis; Gedimino, Algirdo, Kęstučio, Jogailos, Vytauto tarptautinė politika.
1.11. 1385 m. Krėvos sutarties reikšmė; Lietuvos (1387 m.) ir Žemaitijos krikšto poveikis visuomenės raidai.	1.11. Lietuvos visuomenės kaitos XIII–XV a. vidinės priežastys: 1385 m. Krėvos sutarties reikšmė; Lietuvos (1387 m.) ir Žemaitijos krikšto poveikis visuomenės raidai; Jogailos privilegijos (bajorams katalikams, Vilniaus vyskupui ir Vilniaus miestiečiams) ir luominės visuomenės formavimasis.	1.11. Lietuvos visuomenės kaitos XIII–XV a. vidinės priežastys: 1385 m. Krėvos sutarties reikšmė; Lietuvos (1387 m.) ir Žemaitijos krikšto poveikis visuomenės raidai; Jogailos privilegijos (bajorams katalikams, Vilniaus vyskupui ir Vilniaus miestiečiams) ir luominės visuomenės formavimasis.
	1.12. Lietuvos savarankiškumo klausimas santykiuose su Lenkija dinastinės unijos (1386–	1.12. Lietuvos savarankiškumo klausimas santykiuose su Lenkija dinastinės unijos (1386–

	1569 m.) laikais.	1569 m.) laikais.
1.13. Jogailos privilegijos (bajorams katalikams, Vilniaus vyskupui ir Vilniaus miestiečiams) ir luominės visuomenės formavimasis.	1.13. Bajorų luomo vaidmens stiprėjimas (1447 m. Kazimiero ir 1492 m. Aleksandro privilegijos).	1.13. Bajorų luomo vaidmens stiprėjimas (1447 m. Kazimiero ir 1492 m. Aleksandro privilegijos).
1.14. Didžiojo kunigaikščio valdžia ir didikų luominis atstovavimas (Ponų taryba). Miestų savivaldos (Magdeburgo) teisės. Valstiečių statuso kaita.	1.14. Didžiojo kunigaikščio valdžia ir didikų luominis atstovavimas (Ponų taryba). Miestų savivaldos (Magdeburgo) teisės. Valstiečių statuso kaita.	1.14. Didžiojo kunigaikščio valdžia ir didikų luominis atstovavimas (Ponų taryba). Miestų savivaldos (Magdeburgo) teisės. Valstiečių statuso kaita.
1.15. Etninė (lietuviai, slavai, žydai, totoriai, karaimai) ir religinė (pagonys, stačiatikiai, katalikai) Lietuvos visuomenės įvairovė ir jos kaita XIII–XV a.	1.15. Etninė (lietuviai, slavai, žydai, totoriai, karaimai) ir religinė (pagonys, stačiatikiai, katalikai) Lietuvos visuomenės įvairovė ir jos kaita XIII–XV a.	1.15. Etninė (lietuviai, slavai, žydai, totoriai, karaimai) ir religinė (pagonys, stačiatikiai, katalikai) Lietuvos visuomenės įvairovė ir jos kaita XIII–XV a.
		1.16. Pagoniškosios epochos Lietuvos kultūros (religija, raštija) pagrindiniai bruožai. Krikšto priėmimo reikšmė krikščioniškos kultūros plitimui (raštija, mokyklos, sakralinė architektūra) Lietuvoje.
2. EUROPOS IR LIETUVOS DIDŽIOSIOS KUNIGAİKŠTYSTĖS VISUOMENĖS KAITA XVI–XVII A. VID.		
	2.1. Naujųjų amžių laikotarpio Europoje esminiai bruožai: prekybos ir miestų vaidmens augimas, visuomenės socialinės struktūros kaita.	2.1. Naujųjų amžių laikotarpio Europoje esminiai bruožai: prekybos ir miestų vaidmens augimas, visuomenės socialinės struktūros kaita.
	2.2. Kristupo Kolumbo, Vasko da Gamos, Ferdinando Magelano geografinių atradimų reikšmė.	2.2. Kristupo Kolumbo, Vasko da Gamos, Ferdinando Magelano geografinių atradimų reikšmė.
	2.3. Reformacijos ir kontrreformacijos sąjūdžiai XVI a. Svarbiausios Martyno Liuterio bažnyčios reformavimo idėjos.	2.3. Reformacijos ir kontrreformacijos sąjūdžiai XVI a. Svarbiausios Martyno Liuterio bažnyčios reformavimo idėjos.
	2.4. Jėzuitų ordino vaidmuo stiprinant katalikų bažnyčios pozicijas. Reformacijos sklaida Europoje.	2.4. Jėzuitų ordino vaidmuo stiprinant katalikų bažnyčios pozicijas. Reformacijos sklaida Europoje.
		2.5. Humanizmo ir Renesanso kultūros svarbiausi bruožai Europoje.
		2.6. Johano Gutenbergo, Mikalojaus Koperniko,

		Leonardo da Vinčio, Nikolo Makiavelio veiklos reikšmė.
2.7. Reformacijos ir kontrreformacijos sąjūdžiai LDK ir jų įtaka visuomenei.	2.7. Reformacijos ir kontrreformacijos sąjūdžiai LDK ir jų įtaka visuomenei.	2.7. Reformacijos ir kontrreformacijos sąjūdžiai LDK ir jų įtaka visuomenei.
	2.8. Abraomo Kulviečio veikla Vilniuje.	2.8. Abraomo Kulviečio veikla Vilniuje.
2.9. Pirmosios lietuviškos knygos Martyno Mažvydo „Katekizmas“ išleidimo aplinkybės ir reikšmė.	2.9. Pirmosios lietuviškos knygos Martyno Mažvydo „Katekizmas“ išleidimo (1547 m.) aplinkybės ir reikšmė. Mikalojaus Daukšos veiklos reikšmė.	2.9. Pirmosios lietuviškos knygos Martyno Mažvydo „Katekizmas“ išleidimo (1547 m.) aplinkybės ir reikšmė. Mikalojaus Daukšos veiklos reikšmė.
2.10. LDK luomų XVI–XVII a. pagrindinės teisės ir prievolės.	2.10. LDK luomų XVI–XVII a. pagrindinės teisės ir prievolės.	2.10. LDK luomų XVI–XVII a. pagrindinės teisės ir prievolės.
	2.11. Valakų reforma ir jos padariniai.	2.11. Valakų reforma ir jos padariniai.
2.12. Liublino unijos (1569 m.) priežastys ir esmė.	2.12. Liublino unijos (1569 m.) priežastys ir esmė. LDK ir Lenkijos pozicijų skirtumai derybose dėl Liublino unijos. Žygimanto Augusto, Mykolo Radvilos Rudojo ir Jono Chodkevičiaus požiūriai į Liublino uniją.	2.12. Liublino unijos (1569 m.) priežastys ir esmė. LDK ir Lenkijos pozicijų skirtumai derybose dėl Liublino unijos. Žygimanto Augusto, Mykolo Radvilos Rudojo ir Jono Chodkevičiaus požiūriai į Liublino uniją.
2.13. Abiejų Tautų Respublikos (ATR) valstybės valdymas po Liublino unijos.	2.13. Abiejų Tautų Respublikos valstybės valdymas po Liublino unijos.	2.13. Abiejų Tautų Respublikos valstybės valdymas po Liublino unijos.
2.14. Vilniaus universiteto įkūrimo reikšmė.	2.14. Vilniaus universiteto įkūrimo (1579 m.) aplinkybės ir reikšmė.	2.14. Vilniaus universiteto įkūrimo (1579 m.) aplinkybės ir reikšmė.
2.15. Lietuvos Statutai apie valstybės valdymą ir visuomenę.	2.15. Lietuvos Statutai apie valstybės valdymą ir visuomenę.	2.15. Lietuvos Statutai apie valstybės valdymą ir visuomenę.
2.16. Konfesinės visuomenės struktūros kaita.	2.16. Konfesinės visuomenės struktūros kaita.	2.16. Konfesinės visuomenės struktūros kaita.
	2.17. Stepono Batoro nuopelnai LDK.	2.17. Stepono Batoro nuopelnai LDK.
2.18. XVII a. vidurio karų su Rusija ir Švedija poveikis LDK valstybei ir visuomenei.	2.18. XVII a. vidurio karų su Rusija ir Švedija poveikis LDK valstybei ir visuomenei. Kėdainių sutarties su Švedija sudarymo aplinkybės.	2.18. XVII a. vidurio karų su Rusija ir Švedija poveikis LDK valstybei ir visuomenei. Kėdainių sutarties su Švedija sudarymo aplinkybės.
		2.19. Humanizmo ir Renesanso kultūros svarbiausi bruožai LDK.
		2.20. Pranciškaus Skorinos, Motiejaus Strijkovskio, Kazimiero Vijūko-Kojelavičiaus, Kazimiero Semenavičiaus, Motiejaus Kazimiero

		Sarbievijaus veiklos reikšmė.
		2.21. Remiantis pasirinktais pavyzdžiais, apibūdinti barokinę architektūrą.
3. APŠVIETOS EUROPOJE LAIKAI IR LIETUVOS DIDŽIOSIOS KUNIGAİKŠTYSTĖS VISUOMENĖS GYVENIMO POKYČIAI		
	3.1. Svarbiausios Apšvietos filosofijos idėjos apie žmogų, valstybės ir visuomenės santykius. Žano Žako Ruso ir Šarlio Monteskjė visuomeninės santvarkos tobulinimo idėjos.	3.1. Svarbiausios Apšvietos filosofijos idėjos apie žmogų, valstybės ir visuomenės santykius. Žano Žako Ruso ir Šarlio Monteskjė visuomeninės santvarkos tobulinimo idėjos.
	3.2. Apšvietos idėjų įtaka Prancūzijos politiniam gyvenimui. Apšviestojo absoliutizmo esmė.	3.2. Apšvietos idėjų įtaka Prancūzijos politiniam gyvenimui. Apšviestojo absoliutizmo esmė.
	3.3. 1789 m. Prancūzijos revoliucijos priežastys ir raidos ypatybės. Žmogaus ir piliečių teisių deklaracijos idėjos ir jų reikšmė. Jakobinų diktatūra ir M. Robespjero vaidmuo. Revoliucijos rezultatai.	3.3. 1789 m. Prancūzijos revoliucijos priežastys ir raidos ypatybės. Žmogaus ir piliečių teisių deklaracijos idėjos ir jų reikšmė. Jakobinų diktatūra ir M. Robespjero vaidmuo. Revoliucijos rezultatai.
	3.4. Napoleono Bonaparto vidaus politikos pertvarkymai Prancūzijoje. Napoleono imperijos žlugimo priežastys.	3.4. Napoleono Bonaparto vidaus politikos pertvarkymai Prancūzijoje. Napoleono imperijos žlugimo priežastys.
	3.5. 1815 m. Vienos kongreso pagrindiniai nutarimai ir teritoriniai pokyčiai Europoje. Napoleono karų pasekmės LDK.	3.5. 1815 m. Vienos kongreso pagrindiniai nutarimai ir teritoriniai pokyčiai Europoje. Šventosios sąjungos tikslai. Napoleono karų pasekmės LDK.
		3.6. Svarbiausių klasicizmo kultūros bruožų apibūdinimas remiantis pasirinktais architektūros, dailės, literatūros pavyzdžiais.
3.7. Svarbiausi politiniai, demografiniai, ekonominiai pokyčiai nuo XVII a. vidurio iki ATR padalijimų.	3.7. Svarbiausi demografiniai, ekonominiai LDK pokyčiai nuo XVII a. vidurio iki ATR padalijimų.	3.7. Svarbiausi demografiniai, ekonominiai LDK pokyčiai nuo XVII a. vidurio iki ATR padalijimų.
3.8. Užsienio valstybių kišimasis į ATR vidaus politiką.	3.8. Užsienio valstybių kišimasis į ATR vidaus politiką.	3.8. Užsienio valstybių kišimasis į ATR vidaus politiką.
3.9. Bajoriškoji demokratija ir LDK pilietiškumo samprata XVII a. vid. – XVIII a.	3.9. Bajoriškoji demokratija ir LDK pilietiškumo samprata XVII a. vid. – XVIII a.	3.9. Bajoriškoji demokratija ir LDK pilietiškumo samprata XVII a. vid. – XVIII a.
3.10. Ketverių metų seimo reformos.	3.10. Mėginimai reformuoti Abiejų Tautų	3.10. Mėginimai reformuoti Abiejų Tautų

1791 m. gegužės 3-iosios konstitucijos nuostatos apie valstybės valdymą ir visuomenę.	Respubliką XVIII a. antroje pusėje ir Ketverių metų seimo reformos. Stanislovo Augusto Poniatovskio veikla valstybės žlugimo išvakarėse. 1791 m. gegužės 3-iosios konstitucijos nuostatos apie valstybės valdymą ir visuomenę. Targovicos konfederacijos siekiai ir veiklos rezultatai.	Respubliką XVIII a. antroje pusėje ir Ketverių metų seimo reformos. Stanislovo Augusto Poniatovskio veikla valstybės žlugimo išvakarėse. 1791 m. gegužės 3-iosios konstitucijos nuostatos apie valstybės valdymą ir visuomenę. Targovicos konfederacijos siekiai ir veiklos rezultatai.
3.11. Valstybės padalijimai (1795 m.) ir jų pasekmės.	3.11. Valstybės padalijimai (1772, 1793, 1795) ir jų reikšmė.	3.11. Valstybės padalijimai (1772, 1793, 1795) ir jų reikšmė.
1794 m. sukilimo tikslai ir jo rezultatai.	3.12. 1794 m. sukilimo tikslai ir jo rezultatai. Tado Kosciuškos ir Jokūbo Jasinskio vaidmuo sukilime.	3.12. 1794 m. sukilimo tikslai ir jo rezultatai. Tado Kosciuškos ir Jokūbo Jasinskio vaidmuo sukilime.
		3.13. Svarbiausių klasicizmo kultūros bruožų Lietuvoje apibūdinimas remiantis pasirinktais architektūros, dailės, literatūros pavyzdžiais.
		3.14. Edukacinės komisijos veikla.
4. LIETUVOS VISUOMENĖ EUROPOS IR PASAULIO POKYČIŲ XIX–XX A. PR. APLINKOJE		
	4.1. Pramonės perversmo esmė ir raida. Pramonės perversmo sukelti pokyčiai gamybos organizavime. Naujų transporto ir komunikavimo priemonių atsiradimas.	4.1. Pramonės perversmo esmė ir raida. Pramonės perversmo sukelti pokyčiai gamybos organizavime. Naujų transporto ir komunikavimo priemonių atsiradimas.
	4.2. Pramonės perversmo nulemti visuomenės struktūros pasikeitimai, gyventojų skaičiaus augimas, urbanizacija.	4.2. Pramonės perversmo nulemti visuomenės struktūros pasikeitimai, gyventojų skaičiaus augimas, urbanizacija.
	4.3. XIX a. politinių srovių (liberalizmo, socializmo, konservatizmo) skirtumai ir jų vaidmuo visuomeniniame gyvenime.	4.3. XIX a. politinių srovių (liberalizmo, socializmo, konservatizmo) skirtumai ir jų vaidmuo visuomeniniame gyvenime.
	4.4. Nacionalizmo idėjų plitimas Europoje ir tautinės valstybės idėjos realizavimas kuriant Vokietijos imperiją.	4.4. Nacionalizmo idėjų plitimas Europoje ir tautinės valstybės idėjos realizavimas kuriant Vokietijos imperiją.
	4.5. O. Bismarko vaidmuo vienijant Vokietiją.	4.5. O. Bismarko vaidmuo vienijant Vokietiją.
	4.6. Mažosios Lietuvos likimas Vokietijos imperijoje.	4.6. Mažosios Lietuvos likimas Vokietijos imperijoje.
	4.7. I pasaulinio karo (1914–1918 m.) priežastys ir rezultatai.	4.7. I pasaulinio karo (1914–1918 m.) priežastys ir rezultatai.

	4.8. Politiniai pokyčiai Rusijoje 1917 metais. Bolševikų diktatūros įvedimas.	4.8. Politiniai pokyčiai Rusijoje 1917 metais. Bolševikų diktatūros įvedimas.
4.9. Rusijos valdžios politika Lietuvoje.	4.9. Rusijos valdžios politika Lietuvoje: „lenkų pradų naikinimas“ ir „rusų pradų atkūrimas“.	4.9. Rusijos valdžios politika Lietuvoje: „lenkų pradų naikinimas“ ir „rusų pradų atkūrimas“.
	4.10. Lietuvos tautinio atgimimo užuomazgos Vilniaus universitete.	4.10. Lietuvos tautinio atgimimo užuomazgos Vilniaus universitete.
4.11. 1830–1831 m. sukilimo Lietuvoje priežastys ir padariniai.	4.11. 1830–1831 m. sukilimo Lietuvoje priežastys ir padariniai.	4.11. 1830–1831 m. sukilimo Lietuvoje priežastys ir padariniai.
4.12. 1861 m. baudžios panaikinimo Lietuvoje reikšmė.	4.12. 1861 m. baudžios panaikinimo Lietuvoje reikšmė.	4.12. 1861 m. baudžios panaikinimo Lietuvoje reikšmė.
4.13. 1863–1864 m. sukilimo Lietuvoje priežastys ir padariniai.	4.13. 1863–1864 m. sukilimo Lietuvoje priežastys ir padariniai.	4.13. 1863–1864 m. sukilimo Lietuvoje priežastys ir padariniai.
	4.14. Zigmanto Sierakausko, Konstantino Kalinausko, Antano Mackevičiaus vaidmuo sukilime.	4.14. Zigmanto Sierakausko, Konstantino Kalinausko, Antano Mackevičiaus vaidmuo sukilime.
4.15. Nelegalios lietuviškos spaudos – „Aušros“ ir „Varpo“ – platinimas. Lietuvių švietimas spaudos draudimo laikotarpiu (1864–1904 m.).	4.15. Nelegalios lietuviškos spaudos platinimas ir lietuvių švietimas spaudos draudimo laikotarpiu (1864–1904 m.).	4.15. Nelegalios lietuviškos spaudos platinimas ir lietuvių švietimas spaudos draudimo laikotarpiu (1864–1904 m.).
	4.16. Jurgio Bielinio veikla platinant nelegalią spaudą.	4.16. Jurgio Bielinio veikla platinant nelegalią spaudą.
	4.17. Lietuvių moderniosios tautos formavimosi aplinkybės.	4.17. Lietuvių moderniosios tautos formavimosi aplinkybės.
4.18. Jono Basanavičiaus, Vinco Kudirkos nuopelnai tautinam sąjūdžiui.	4.18. „Aušros“ (1883 m.) ir „Varpo“ (1889 m.), „Tėvynės sargo“, Jono Basanavičiaus, Vinco Kudirkos ir Juozo Tumo Vaižganto nuopelnai tautinam sąjūdžiui.	4.18. „Aušros“ (1883 m.) ir „Varpo“ (1889 m.), „Tėvynės sargo“, Jono Basanavičiaus, Vinco Kudirkos ir Juozo Tumo Vaižganto nuopelnai tautinam sąjūdžiui.
	4.19. Politinių partijų (Lietuvos socialdemokratų, Lietuvos demokratų ir Lietuvos krikščionių demokratų) kūrimasis.	4.19. Politinių partijų (Lietuvos socialdemokratų, Lietuvos demokratų ir Lietuvos krikščionių demokratų) kūrimasis.
	4.20. Didžiojo Vilniaus Seimo (1905 m.) nutarimai ir jų reikšmė.	4.20. Didžiojo Vilniaus Seimo (1905 m.) nutarimai ir jų reikšmė.
4.21. Vokiečių okupacinio režimo (1915–1918 m.) Lietuvoje poveikis visuomenės	4.21. Vokiečių okupacinio režimo (1915–1918 m.) Lietuvoje poveikis visuomenės politinei	4.21. Vokiečių okupacinio režimo (1915–1918 m.) Lietuvoje poveikis visuomenės politinei,

politinei raidai.	raidai.	ekonominei ir socialinei raidai.
	4.22. Lietuvių politiniai siekiai Pirmojo pasaulinio karo metais (1917–1918).	4.22. Lietuvių politiniai siekiai Pirmojo pasaulinio karo metais (1917–1918).
4.23. Vilniaus konferencijos nutarimai ir jų reikšmė.	4.23. Vilniaus konferencijos nutarimai ir jų reikšmė.	4.23. Vilniaus konferencijos nutarimai ir jų reikšmė.
4.24. Lietuvos tarybos pastangos atkurti Lietuvos valstybę. 1918 m. vasario 16 d. akto reikšmė Lietuvos istorijai.	4.24. Lietuvos tarybos (1917 m.) pastangos atkurti Lietuvos valstybę: 1917 m. gruodžio 11 d. ir 1918 m. vasario 16 d. aktų dėl Lietuvos valstybingumo atkūrimo panašumai ir skirtumai.	4.24. Lietuvos tarybos (1917 m.) pastangos atkurti Lietuvos valstybę: 1917 m. gruodžio 11 d. ir 1918 m. vasario 16 d. aktų dėl Lietuvos valstybingumo atkūrimo panašumai ir skirtumai.
		4.25. Adomo Mickevičiaus, Simono Daukanto, Motiejaus Valančiaus, Vinco Pietario, Jono Mačiulio Maironio, Lauryno Ivinskio, Petro Vileišio, Mikalojaus Konstantino Čiurlionio veiklos reikšmė Lietuvos kultūrai.
		4.26. Lietuvių mokslo draugijos reikšmė.
5. VISUOMENĖ TARPUKARIO IR ANTROJO PASAULINIO KARO EPOCHOJE (1919 – 1945)		
	5.1. Europos politinio žemėlapių kaita po Pirmojo pasaulinio karo.	5.1. Europos politinio žemėlapių kaita po Pirmojo pasaulinio karo.
	5.2. Vudro Vilsono 14 punktų esminės idėjos.	5.2. Vudro Vilsono 14 punktų esminės idėjos.
	5.3. Paryžiaus taikos konferencijos pagrindiniai nutarimai. 1919 m. Versalio taikos sąlygos. Tautų Sąjunga ir jos tikslai.	5.3. Paryžiaus taikos konferencijos pagrindiniai nutarimai. 1919 m. Versalio taikos sąlygos. Tautų Sąjunga ir jos tikslai.
	5.4. Demokratijos krizės Rytų Europos šalyse priežastys ir pasekmės to meto visuomenės raidai.	5.4. Demokratijos krizės Rytų Europos šalyse priežastys ir pasekmės to meto visuomenės raidai.
	5.5. Sovietų Rusijos ir Sovietų Sąjungos politinė, ekonominė ir socialinė raida. Teroro politikos pasekmės visuomenės gyvenimui.	5.5. Sovietų Rusijos ir Sovietų Sąjungos politinė, ekonominė ir socialinė raida. Teroro politikos pasekmės visuomenės gyvenimui.
	5.6. Fašizmo ideologijos svarbiausios idėjos. 1922 m. Italijos fašistų atėjimo į valdžią priežastys. Benito Musolinio valdymas.	5.6. Fašizmo ideologijos svarbiausios idėjos. 1922 m. Italijos fašistų atėjimo į valdžią priežastys. Benito Musolinio valdymas.
	5.7. 1929 m. Didžiosios ekonominės krizės priežastys ir poveikis visuomenės raidai.	5.7. 1929 m. Didžiosios ekonominės krizės priežastys ir poveikis visuomenės raidai.
	5.8. Nacizmo ir fašizmo ideologijų skirtumai. 1933 m. nacionalsocialistų atėjimo į valdžią	5.8. Nacizmo ir fašizmo ideologijų skirtumai. 1933 m. nacionalsocialistų atėjimo į valdžią

	priežastys. Nacistinės Vokietijos politinė, ekonominė ir socialinė raida.	priežastys. Nacistinės Vokietijos politinė, ekonominė ir socialinė raida.
	5.9. Totalitarinių režimų Sovietų Sąjungoje ir Vokietijoje panašumai ir skirtumai.	5.9. Totalitarinių režimų Sovietų Sąjungoje ir Vokietijoje panašumai ir skirtumai.
	5.10. Vladimiro Lenino, Josifo Stalino, Adolfo Hitlerio veikla įtvirtinant totalitarinį valdymo būdą.	5.10. Vladimiro Lenino, Josifo Stalino, Adolfo Hitlerio veikla įtvirtinant totalitarinį valdymo būdą.
	5.11. Tarptautiniai santykiai ketvirtajame dešimtmetyje: Tautų Sąjungos veiklos problemos, Austrijos prijungimas, Miuncheno susitarimas, Sudetų užėmimas, Čekoslovakijos okupacija, Klaipėdos krašto užėmimas, SSRS ir Vokietijos sutartys (1939 08 23, 1939 09 28) ir jų slaptieji protokolai.	5.11. Tarptautiniai santykiai ketvirtajame dešimtmetyje: Tautų Sąjungos veiklos problemos, Austrijos prijungimas, Miuncheno susitarimas, Sudetų užėmimas, Čekoslovakijos okupacija, Klaipėdos krašto užėmimas, SSRS ir Vokietijos sutartys (1939 08 23, 1939 09 28) ir jų slaptieji protokolai.
	5.12. Antrojo pasaulinio karo (1939 09 01 – 1945 09 02) priežastys. SSRS ekspansionistinė politika karo pradžioje.	5.12. Antrojo pasaulinio karo (1939 09 01 – 1945 09 02) priežastys. SSRS ekspansionistinė politika karo pradžioje.
	5.13. Antihitlerinės koalicijos sukūrimas, nacistinės Vokietijos politika okupuotose šalyse, holokaustas, Antrasis frontas, Vokietijos kapituliacija. Jaltos ir Potsdamo konferencijų nutarimai, Japonijos kapituliacija	5.13. Antihitlerinės koalicijos sukūrimas, nacistinės Vokietijos politika okupuotose šalyse, holokaustas, Antrasis frontas, Vokietijos kapituliacija. Jaltos ir Potsdamo konferencijų nutarimai, Japonijos kapituliacija.
	5.14. Antrojo pasaulinio karo politiniai padariniai.	5.14. Antrojo pasaulinio karo politiniai padariniai.
	5.15. Vinstono Čerčilio, Franklino Ruzvelto, Josifo Stalino veikla Antrojo pasaulinio karo metais.	5.15. Vinstono Čerčilio, Franklino Ruzvelto, Josifo Stalino veikla Antrojo pasaulinio karo metais.
5.16. Lietuvos nepriklausomybės kovos su Sovietų Rusija, bermontininkais ir Lenkija	5.16. 1918–1920 m. Lietuvos nepriklausomybės kovos su Sovietų Rusija, bermontininkais ir Lenkija	5.16. 1918–1920 m. Lietuvos nepriklausomybės kovos su Sovietų Rusija, bermontininkais ir Lenkija
	5.17. Lietuvos tarptautinio pripažinimo problematika.	5.17. Lietuvos tarptautinio pripažinimo problematika.
5.18. Vilniaus praradimo ir Klaipėdos krašto prisijungimo aplinkybės.	5.18. Vilniaus praradimo (1920 m.) ir Klaipėdos krašto prisijungimo (1923 m.) aplinkybės. Šių	5.18. Vilniaus praradimo (1920 m.) ir Klaipėdos krašto prisijungimo (1923 m.) aplinkybės. Šių

	kraštų raidos pagrindiniai bruožai.	kraštų raidos pagrindiniai bruožai.
5.19. Steigiamojo seimo reformos: Konstitucijos priėmimas, žemės reforma ir lito įvedimas ir jų reikšmė.	5.19. Steigiamojo seimo (1920–1922) reformos: Konstitucijos priėmimas, žemės reforma ir lito įvedimas ir jų reikšmė.	5.19. Steigiamojo seimo (1920–1922) reformos: Konstitucijos priėmimas, žemės reforma ir lito įvedimas ir jų reikšmė.
	5.20. Svarbiausios Lietuvos užsienio politikos problemos: santykiai su Sovietų Sąjunga, Vokietija ir Lenkija.	5.20. Svarbiausios Lietuvos užsienio politikos problemos: santykiai su Sovietų Sąjunga, Vokietija ir Lenkija.
5.21. Lietuvos politinė, ekonominė ir socialinė raida parlamentinio valdymo metais.	5.21. Lietuvos politinė, ekonominė ir socialinė raida parlamentinio valdymo metais.	5.21. Lietuvos politinė, ekonominė ir socialinė raida parlamentinio valdymo metais.
5.22. 1926 m. gruodžio perversmo Lietuvoje priežastys ir padariniai.	5.22. 1926 m. gruodžio perversmo Lietuvoje priežastys ir padariniai.	5.22. 1926 m. gruodžio perversmo Lietuvoje priežastys ir padariniai.
5.23. Lietuvos politinė ir ekonominė raida autoritarinio valdymo metais.	5.23. Lietuvos politinė ir ekonominė raida autoritarinio valdymo metais. Augustino Voldemaro ir Juozo Tūbelio vaidmuo politiniame gyvenime.	5.23. Lietuvos politinė ir ekonominė raida autoritarinio valdymo metais. Augustino Voldemaro ir Juozo Tūbelio vaidmuo politiniame gyvenime.
5.24. Lietuvos Respublikos prezidentų Antano Smetonos, Aleksandro Stulginskio ir Kazio Griniaus valdymo ypatumai.	5.24. Lietuvos Respublikos prezidentų Antano Smetonos, Aleksandro Stulginskio ir Kazio Griniaus valdymo ypatumai.	5.24. Lietuvos Respublikos prezidentų Antano Smetonos, Aleksandro Stulginskio ir Kazio Griniaus valdymo ypatumai.
	5.25. Lietuvos 1922 m ir 1938 m. Konstitucijų esminiai skirtumai.	5.25. Lietuvos 1922 m ir 1938 m. Konstitucijų esminiai skirtumai.
	5.26. Tautinių mažumų: žydų, lenkų, vokiečių ir rusų padėtis tarpukario Lietuvoje.	5.26. Tautinių mažumų: žydų, lenkų, vokiečių ir rusų padėtis tarpukario Lietuvoje.
5.27. Lietuvos tarptautinė politika nepriklausomybės praradimo išvakarėse: Lenkijos ultimatas, Klaipėdos krašto praradimas, Lietuvos ir SSRS savitarpio pagalbos sutartis.	5.27. Lietuvos tarptautinė politika nepriklausomybės praradimo išvakarėse: Lenkijos ultimatas (1938 m.), Klaipėdos krašto praradimas (1939 kovas), Lietuvos ir SSRS savitarpio pagalbos sutartis (1939 spalį).	5.27. Lietuvos tarptautinė politika nepriklausomybės praradimo išvakarėse: Lenkijos ultimatas (1938 m.), Klaipėdos krašto praradimas (1939 kovas), Lietuvos ir SSRS savitarpio pagalbos sutartis (1939 spalį).
	5.28. Lietuvos nepriklausomybės praradimas: 1940 06 14 SSRS ultimatas Lietuvai ir paskutinis vyriausybės posėdis.	5.28. Lietuvos nepriklausomybės praradimas: 1940 06 14 SSRS ultimatas Lietuvai ir paskutinis vyriausybės posėdis.
5.29. Pirmoji sovietinė okupacija ir aneksija. Sovietizacija, teroras, 1941 m. birželio trėmimai.	5.29. Pirmoji sovietinė okupacija ir aneksija. Sovietizacija, teroras, 1941 m. birželio trėmimai. Justo Paleckio ir Vinco Krėvės Mickevičius	5.29. Pirmoji sovietinė okupacija ir aneksija. Sovietizacija, teroras, 1941 m. birželio trėmimai. Justo Paleckio ir Vinco Krėvės Mickevičius

	veikla okupacijos metais.	veikla okupacijos metais.
5.30. 1941 birželio sukilimo Lietuvoje priežastys ir reikšmė. Juozo Ambrazevičius vyriausybės veikla nacių okupacijos sąlygomis.	5.30. Antisovietinės rezistencijos pagrindiniai bruožai: Lietuvių aktyvistų fronto (LAF) veiklos reikšmė antisovietinėje rezistencijoje, 1941 m. birželio sukilimo Lietuvoje priežastys ir reikšmė. Juozo Ambrazevičius vyriausybės veikla nacių okupacijos sąlygomis.	5.30. Antisovietinės rezistencijos pagrindiniai bruožai: LAF veiklos reikšmė antisovietinėje rezistencijoje, 1941 birželio sukilimo Lietuvoje priežastys ir reikšmė. Juozo Ambrazevičius vyriausybės veikla nacių okupacijos sąlygomis.
5.31. Lietuva nacių okupacijos metais: nacių teroras, holokaustas Lietuvoje, antinacinės rezistencijos ypatybės.	5.31. Lietuva nacių okupacijos metais: nacių teroras, holokaustas Lietuvoje, antinacinės rezistencijos ypatybės.	5.31. Lietuva nacių okupacijos metais: nacių teroras, holokaustas Lietuvoje, antinacinės rezistencijos ypatybės.
		5.32. Svarbiausi Lietuvos XX a. pirmosios pusės švietimo, kultūros ir mokslo pasiekimai: bendrojo lavinimo sistema, Lietuvos universiteto įkūrimas, Dainų šventės, Tautinė olimpiada, Dariaus ir Girėno skrydis per Atlantą, žymiausi sporto pasiekimai.
		5.33. Svarbiausių pasikeitimų literatūroje, dailėje, muzikoje, teatre ir architektūroje apibūdinimas remiantis pasirinktais pavyzdžiais.
		5.34. Lietuvos švietimo ir kultūros raidos pagrindiniai bruožai Antrojo pasaulinio karo metais: universitetų uždarymas, žymių visuomenės veikėjų tremtis į Štuthofio koncentracijos stovyklą, inteligentijos pasitraukimas iš Lietuvos karo pabaigoje.
6. VISUOMENĖ ŠALTOJO KARO IR KOMUNIZMO ŽLUGIMO EUROPOJE LAIKAIS		
	6.1. Teritoriniai ir politiniai pokyčiai Europoje po Antrojo pasaulinio karo.	6.1. Teritoriniai ir politiniai pokyčiai Europoje po Antrojo pasaulinio karo.
	6.2. Šaltojo karo priežastys ir jo reiškimosi formos.	6.2. Šaltojo karo priežastys ir jo reiškimosi formos.
	6.3. Vinstono Čerčilio kalbos Fultone esmė. Trumeno doktrinos ir Maršalo plano pagrindinės idėjos.	6.3. Vinstono Čerčilio kalbos Fultone esmė. Trumeno doktrinos ir Maršalo plano pagrindinės idėjos.
	6.4. Komunistinių režimų Rytų Europoje	6.4. Komunistinių režimų Rytų Europoje

	įsitvirtinimo priešastys ir sovietizacijos ypatumai.	įsitvirtinimo priešastys ir sovietizacijos ypatumai.
	6.5. Berlyno blokada ir jos pasekmės. Vokietijos Federacinės Respublikos ir Vokietijos Demokratinės Respublikos susikūrimo aplinkybės.	6.5. Berlyno blokada ir jos pasekmės. Vokietijos Federacinės Respublikos ir Vokietijos Demokratinės Respublikos susikūrimo aplinkybės.
	6.6. NATO (1949 m.) ir Varšuvos sutarties organizacijos karinių blokų susikūrimas ir jų vaidmuo šaltojo karo metais.	6.6. NATO (1949 m.) ir Varšuvos sutarties organizacijos karinių blokų susikūrimas ir jų vaidmuo šaltojo karo metais.
	6.7. JTO tikslai ir pagrindinės institucijos: Generalinė asamblėja ir Saugumo taryba.	6.7. JTO tikslai ir pagrindinės institucijos: Generalinė asamblėja ir Saugumo taryba.
	6.8. Pasipriešinimas komunistiniam režimui: 1956 m. sukilimas Vengrijoje, 1968 m. sukilimas Čekoslovakijoje. Brežnevo doktrinos esmė. „Solidarumo“ judėjimo Lenkijoje esminiai bruožai.	6.8. Pasipriešinimas komunistiniam režimui: 1956 m. sukilimas Vengrijoje, 1968 m. sukilimas Čekoslovakijoje. Brežnevo doktrinos esmė. „Solidarumo“ judėjimo Lenkijoje esminiai bruožai.
	6.9. 1957 m. Europos Ekonominės Bendrijos įkūrimo reikšmė.	6.9. 1957 m. Europos Ekonominės Bendrijos įkūrimo reikšmė.
	6.10. Įtampos augimas šaltojo karo metais: 1961 m. Berlyno sienos pastatymas ir 1962 m. Karibų krizė. Džono Kenedžio ir Nikitos Chruščiovo vaidmuo Karibų krizės metu.	6.10. Įtampos augimas šaltojo karo metais: 1961 m. Berlyno sienos pastatymas ir 1962 m. Karibų krizė. Džono Kenedžio ir Nikitos Chruščiovo vaidmuo Karibų krizės metu.
	6.11. Lokaliniai karai: Korėjos karo, JAV įsitraukimo į Vietnamo ir SSRS įsitraukimo Afganistano karus priešastys ir jų padariniai.	6.11. Lokaliniai karai: Korėjos karo, JAV įsitraukimo į Vietnamo ir SSRS įsitraukimo Afganistano karus priešastys ir jų padariniai.
	6.12. Nikitos Chruščiovo ir Leonido Brežnevo valdymo ypatumai: nuo „atšilimo“ prie stagnacijos.	6.12. Nikitos Chruščiovo ir Leonido Brežnevo valdymo ypatumai: nuo „atšilimo“ prie stagnacijos.
	6.13. 1975 m. Helsinkyje pasirašyto Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos Baigiamojo akto reikšmė.	6.13. 1975 m. Helsinkyje pasirašyto Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos Baigiamojo akto reikšmė.
	6.14. Michailo Gorbačiovo pastangos reformuoti komunistinį režimą. Pertvarkos ir viešumo politikos tikslai ir rezultatai.	6.14. Michailo Gorbačiovo pastangos reformuoti komunistinį režimą. Pertvarkos ir viešumo politikos tikslai ir rezultatai.
	6.15. Sovietų Sąjungos ir pasaulinės komunizmo	6.15. Sovietų Sąjungos ir pasaulinės komunizmo

	sistemos žlugimo priežastys.	sistemos žlugimo priežastys.
	6.16. 1989 m. Berlyno sienos griūtis ir vieningos Vokietijos susikūrimo aplinkybės.	6.16. 1989 m. Berlyno sienos griūtis ir vieningos Vokietijos susikūrimo aplinkybės.
	6.17. Šaltojo karo padariniai.	6.17. Šaltojo karo padariniai.
6.18. Lietuvos sovietizacija ir represijos 1944, 1945–1953 m.: kolūkių kūrimas, trėmimai, politinės represijos, prievartinis ateizmo diegimas, cenzūra ir kultūros ideologizacija.	6.18. Lietuvos sovietizacija ir represijos 1944, 1945–1953 m.: kolūkių kūrimas, trėmimai, politinės represijos, prievartinis ateizmo diegimas, cenzūra ir kultūros ideologizacija.	6.18. Lietuvos sovietizacija ir represijos 1944, 1945–1953 m.: kolūkių kūrimas, trėmimai, politinės represijos, prievartinis ateizmo diegimas, cenzūra ir kultūros ideologizacija.
6.19. Ginkluota rezistencija: tikslai, organizacija, veiklos būdai ir rezultatai. Jono Žemaičio-Vytauto, Adolfo Ramanausko-Vanago, Juozo Lukšos-Daumanto vaidmuo rezistenciniame judėjime.	6.19. Ginkluota rezistencija: tikslai, organizacija, veiklos būdai ir rezultatai. Jono Žemaičio-Vytauto, Adolfo Ramanausko-Vanago, Juozo Lukšos-Daumanto vaidmuo rezistenciniame judėjime.	6.19. Ginkluota rezistencija: tikslai, organizacija, veiklos būdai ir rezultatai. Jono Žemaičio-Vytauto, Adolfo Ramanausko-Vanago, Juozo Lukšos-Daumanto vaidmuo rezistenciniame judėjime.
	6.20. Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaracijos idėjos.	6.20. Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaracijos idėjos.
6.21. Antano Sniečkaus valdymo bruožai: krašto industrializacija ir urbanizacija, komunistinės ideologijos diegimas, represijos prieš partizanus ir disidentus.	6.21. Antano Sniečkaus valdymo bruožai: krašto industrializacija ir urbanizacija, komunistinės ideologijos diegimas, represijos prieš partizanus ir disidentus.	6.21. Antano Sniečkaus valdymo bruožai: krašto industrializacija ir urbanizacija, komunistinės ideologijos diegimas, represijos prieš partizanus ir disidentus.
6.22. Disidentinio judėjimo tikslai ir rezultatai. 1972 m. įvykiai Kaune. Romo Kalantos auka.	6.22. Disidentinio judėjimo tikslai ir rezultatai. 1972 m. įvykiai Kaune. Romo Kalantos auka ir skirtingos jos interpretacijos to meto visuomenėje.	6.22. Disidentinio judėjimo tikslai ir rezultatai. 1972 m. įvykiai Kaune. Romo Kalantos auka ir skirtingos jos interpretacijos to meto visuomenėje.
	6.23. Helsinkio grupės susikūrimas ir jos veikla.	6.23. Helsinkio grupės susikūrimas ir jos veikla.
6.24. Lietuvos Laisvės Lygos įkūrimas.	6.24. Laisvės Lygos įkūrimas ir Antano Terlecko vaidmuo disidentiniame judėjime.	6.24. Laisvės Lygos įkūrimas ir Antano Terlecko vaidmuo disidentiniame judėjime.
6.25. Katalikiškas pasipriešinimas sovietizacijai. Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos reikšmė.	6.25. Lietuvos Katalikiškas pasipriešinimas sovietizacijai. Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos (1972 m.) reikšmė. Vincento Sladkevičiaus, Sigito Tamkevičiaus, Nijolės Sadūnaitės vaidmuo katalikiškame pasipriešinime.	6.25. Lietuvos Katalikiškas pasipriešinimas sovietizacijai. Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos (1972 m.) reikšmė. Vincento Sladkevičiaus, Sigito Tamkevičiaus, Nijolės Sadūnaitės vaidmuo katalikiškame pasipriešinime.
	6.26. Sovietinės Lietuvos ekonominės ir	6.26. Sovietinės Lietuvos ekonominės ir

	socialinės raidos 8–9 dešimtmetį ypatybės.	socialinės raidos 8–9 dešimtmetį ypatybės.
6.27. Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio įkūrimo 1988 m. aplinkybės ir siekiai.	6.27. Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio įkūrimo 1988 m. aplinkybės ir siekiai.	6.27. Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio įkūrimo 1988 m. aplinkybės ir siekiai.
6.28. 1989 08 23 Baltijos kelio reikšmė.	6.28. 1989 08 23 Baltijos kelio reikšmė.	6.28. 1989 08 23 Baltijos kelio reikšmė.
6.29. Vytauto Landsbergio ir Algirdo Brazausko skirtingi požiūriai į Lietuvos valstybės atkūrimą.	6.29. Vytauto Landsbergio ir Algirdo Brazausko skirtingi požiūriai į Lietuvos valstybės atkūrimą.	6.29. Vytauto Landsbergio ir Algirdo Brazausko skirtingi požiūriai į Lietuvos valstybės atkūrimą.
6.30. 1990 m. kovo 11 d. Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo aplinkybės ir jos įgyvendinimo sunkumai.	6.30. 1990 m. kovo 11 d. Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo aplinkybės ir jos įgyvendinimo sunkumai.	6.30. 1990 m. kovo 11 d. Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo aplinkybės ir jos įgyvendinimo sunkumai.
6.31. 1991 m. sausio 13 d. įvykių reikšmė Lietuvos istorijai.	6.31. 1991 m. sausio 13 d. įvykių reikšmė Lietuvos istorijai.	6.31. 1991 m. sausio 13 d. įvykių reikšmė Lietuvos istorijai.
		6.32. Lietuvos XX a. antros pusės kultūra: sovietinis „liaudies“ meno propagavimas, religijos suvaržymas, inteligentijos veiklos sąlygos, cenzūra, Dainų šventės, kultūros paminklų griovimas, sovietinei sistemai priimtinių kultūros objektų statybos, dvigubos moralės egzistavimas, ezopinė kalba literatūroje, menininkų kolaboravimas su sovietine sistema, naujo tipo žmogaus (homo sovieticus) formavimas.
		6.33. Svarbiausių pasiekimų literatūroje, dailėje, muzikoje, teatre, kine ir architektūroje apibūdinimas remiantis pasirinktais pavyzdžiais.
		6.34. Pasaulio lietuvių bendruomenės veiklos pagrindiniai bruožai: Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo komiteto (VLIK) pagrindiniai siekiai, Lietuvių chartijos idėjos, Baltų laisvės dienos paskelbimo reikšmė, radijo laidų transliacijų iš užsienio svarba sovietinei Lietuvos visuomenei. Išėivijos kultūrinės ir politinės veiklos reikšmė Lietuvai.

7. ŠIUOLAIKINĖS VISUOMENĖS GYVENIMAS IR LIETUVOS VISUOMENĖS KAITA NEPRIKLAUSOMOJE VALSTYBĖJE		
7.1. Lietuvos Respublikos Konstitucijoje (1992 m.) įtvirtinti Lietuvos valstybės ir visuomenės pamatiniai principai, piliečių teisės ir pareigos.	7.1. Europos politinio žemėlapio kaita XX amžiaus paskutiniajame dešimtmetyje.	7.1. Europos politinio žemėlapio kaita XX amžiaus paskutiniajame dešimtmetyje.
	7.2. Politinės santvarkos kaita, perėjimas prie rinkos ekonomikos Vidurio ir Rytų Europos šalyse.	7.2. Politinės santvarkos kaita, perėjimas prie rinkos ekonomikos Vidurio ir Rytų Europos šalyse.
	7.3. NATO ir Europos Sąjungos plėtra pasibaigus Šaltajam karui.	7.3. NATO ir Europos Sąjungos plėtra pasibaigus Šaltajam karui.
7.4. Esminiai pokyčiai Lietuvos visuomenės raidoje po Nepriklausomybės atstatymo: sovietinio ūkio modelio atsisakymas, visuomenės socialinės ir tautinės struktūros kaita, emigracijos priešastys ir imigracija.	7.4. Esminiai pokyčiai Lietuvos visuomenės raidoje po Nepriklausomybės atstatymo: sovietinio ūkio modelio atsisakymas, visuomenės socialinės ir tautinės struktūros kaita, emigracijos priešastys ir imigracija.	7.4. Esminiai pokyčiai Lietuvos visuomenės raidoje po Nepriklausomybės atstatymo: sovietinio ūkio modelio atsisakymas, visuomenės socialinės ir tautinės struktūros kaita, emigracijos priešastys ir imigracija.
7.5. Lietuvos integracija į tarptautines organizacijas: JTO (1991), NATO (2004) ir Europos Sąjungą (2004).	7.5. Lietuvos integracija į tarptautines organizacijas: JTO (1991), NATO (2004) ir Europos Sąjungą (2004).	7.5. Lietuvos integracija į tarptautines organizacijas: JTO (1991), NATO (2004) ir Europos Sąjungą (2004).
	7.6. Su integracija susiję pokyčiai visuomenės politiniame, ekonominiame ir socialiniame gyvenime.	7.6. Su integracija susiję pokyčiai visuomenės politiniame, ekonominiame ir socialiniame gyvenime.
	7.7. Pagrindinės demokratijos formos (tiesioginė ir atstovaujamoji) ir jų raiška šiuolaikinės valstybės ir visuomenės gyvenime.	7.7. Pagrindinės demokratijos formos (tiesioginė ir atstovaujamoji) ir jų raiška šiuolaikinės valstybės ir visuomenės gyvenime.
	7.8. Pagrindiniai šiuolaikinės demokratijos principai.	7.8. Pagrindiniai šiuolaikinės demokratijos principai.
	7.9. Svarbiausieji politinės partijos bruožai: organizacija, tikslai ir veikimo priemonės. Rinkimų sistemos (daugumos ir proporcingo atstovavimo).	7.9. Svarbiausieji politinės partijos bruožai: organizacija, tikslai ir veikimo priemonės. Rinkimų sistemos (daugumos ir proporcingo atstovavimo).
	7.10. Jų tarpusavio ryšys su valstybėje nusistovėjusia partine sistema.	7.10. Jų tarpusavio ryšys su valstybėje nusistovėjusia partine sistema.

7.11. Lietuvos politinės raidos bruožai atkūrus nepriklausomybę.	7.11. Lietuvos politinės raidos bruožai atkūrus nepriklausomybę.	7.11. Lietuvos politinės raidos bruožai atkūrus nepriklausomybę.
	7.12. Lietuvos Respublikos Konstitucijoje (1992 m.) įtvirtinti Lietuvos valstybės ir visuomenės pamatiniai principai, piliečių teisės ir pareigos.	7.12. Lietuvos Respublikos Konstitucijoje (1992 m.) įtvirtinti Lietuvos valstybės ir visuomenės pamatiniai principai, piliečių teisės ir pareigos.
7.13. Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtinta valstybės valdžios sistema, valdžios institucijų (Seimo, Vyriausybės, Prezidento) formavimo būdai ir valdžios galių (valdymo funkcijų) pasiskirstymas.	7.13. Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtinta valstybės valdžios sistema, valdžios institucijų (Seimo, Vyriausybės, Prezidento) formavimo būdai ir valdžios galių (valdymo funkcijų) pasiskirstymas.	7.13. Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtinta valstybės valdžios sistema, valdžios institucijų (Seimo, Vyriausybės, Prezidento) formavimo būdai ir valdžios galių (valdymo funkcijų) pasiskirstymas.
		7.14. Naujos sąlygos mokslininkams ir meno kūrėjams po Nepriklausomybės atstatymo.
		7.15. Dabartinės Lietuvos švietimo sistemos skirtumai nuo sovietinių laikų švietimo sistemos.